

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA: VALITUS SONKAJÄRVEN KUNNANVALTUUSTON 26.5.2025 TEKEMÄSTÄ
PÄÄTÖKSESTÄ, JOLLA ON HYVÄKSYTTY HONKAMÄKI-VIIDANKANKAAN
TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA

Viite: Sonkajärven kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 37

VALITTAJA:

[REDACTED]

[REDACTED]

ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

VALITUS:

1. Vaatimukset

[REDACTED] (jäljempänä valittaja) vaatii, että Itä-Suomen hallinto-oikeus kumoaa Sonkajärven kunnanvaltuuston päätöksen, jolla valtuusto on hyväksynyt Honkamäki-Viidankankaan tuulivoimaosayleiskaavan siltä osin, kun se koskee tuulivoimaloiden rakentamista tuulivoimapajoille 7, 8, 11, 13 ja 15.

Valittaja vaatii, että kyseiset tuulivoimapajat poistetaan kaavasta jäljempänä mainituilla perusteilla.

Valittaja katsoo, että Sonkajärven kunnanvaltuuston hyväksymä tuulivoimaosayleiskaava on lainvastainen ja siten ristiriidassa Maankäyttö- ja rakennuslain (jäljempänä MRL) 39 § 2 momentin 5 kohdan, MRL:n 39 § 2 momentin 8 kohdan, MRL:n 39 § 2 momentin 9 kohdan sekä MRL:n 39 § 4 momentin kanssa.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

a)

Valittaja katsoo, että tuulivoimaloiden rakentaminen kaavaan merkityille tuulivoimapajoille 7, 8, 11, 13 ja 15 aiheuttaa MRL:n 39 § 4 momentissa mainittua kiellettyä kohtuutonta haittaa maanomistajalle (=valittajalle).

Valittajalla on kyseessä olevan tuulivoima-alueen vieressä majoitusta tarjoava matkailuyritys, jonka keskeisenä toimintaperiaatteena on luonnon, luonnonrauhan, hiljaisuuden ja pimeyden tarjoaminen asiakkaille. Tuulivoimaloiden rakentaminen mainituille tuulivoimapajoille estää yrityksen keskeisen toiminta-ajatuksen toteutumisen. Tuulivoimaloiden tuottama meluhaitta estää luonnon hiljaisuudesta nauttimisen tuulivoima-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Myös yöaikana tuulivoimaloiden varoitusvalot näkyvät kauaksi.

██████████ on vuonna 2004 perustettu perheyritys, joka on investoinut vuosittain n. 50.000 euroa rakennuksiin ja rakenteisiin ja jonka toimintaa yrittäjä haluaa laajentaa. Kysymyksessä on perheyritys, jonka toimintaan on tulossa mukaan 3. sukupolvi. Tuulivoimaloiden rakentaminen uhkaa estää yrityksen toiminnan ja toiminnan laajentamisen.

Valittaja on rakentanut yrityksen toimintaa varten omalle maa-alueelleen laavuja ja kota-alueita, jotka sijoittuvat lähimmilleen n. 700 metrin päähän lähimmästä tuulivoimapaikasta (tuulivoimapaiikka 11).

Tuulivoimapaidat on lisäksi sijoitettu kaavaan siten, että ne sijoittuvat tuulivoima-alueella olevan harjualueen korkeimmille kohdille ja siten näkyvät erityisen kauaksi. Tästä aiheutuu erittäin huomattavaa maisemahaittaa.

Mikäli yrityksen toiminta joudutaan lopettamaan kaavan mukaisesti rakennettavien tuulivoimaloiden takia, joutuu toiminimi maksamaan takaisin vuonna 2024 Pohjois-Savon Ely-keskukselta saamansa yritystuet 15.782,86 euroa. Tämä perustuu tukiehtoihin, joiden mukaan toiminnan pitää jatkua vähintään kolmen vuoden ajan tuen saamisesta. Tästä aiheutuu maanomistajalle kohtuutonta taloudellista haittaa.

Tuulivoima-alueen rakentamisen aikana alueella tulee olemaan liikkumisrajoituksia, jotka omalta osaltaan estävät alueen käyttämisen virkistytymiseen.

b)

Valittaja katsoo, että hyväksytty tuulivoimaosayleiskaava on myös MRL:n 39 § 2 momentin 5 kohdan vastainen.

Kyseisessä lainkohdassa taataan kaikkien kansalaisten mahdollisuus turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön.

Valittajan yrityksen toiminnan yksi keskeinen toimintatapa on Honkamäentien metsäautoteiden käyttäminen kävelyyn, pyöräilyyn, marjastukseen ja sienestämiseen. Yritys siis tarjoaa näitä mahdollisuuksia asiakkailleen.

Tuulivoimaloiden sijoittuminen samalle alueelle aiheuttaa sekä huomattavaa jäävaaraa että onnettomuusvaaraa alueella liikkujille. Tätä ei voida pitää MRL:n mukaisena turvallisena elinympäristönä. Lisäksi maa-alueen käyttö estyy suurelta osin alueelle rakennettavan runsaan infrastruktuurin vuoksi.

c)

Valittajan näkemyksen mukaan kaava on myös MRL:n 39 § 2 momentin 8 kohdan sekä MRL:n 77 b §:n vastainen.

MRL 77 b § edellyttää, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen sopeutuu maisemaan ja ympäristöön. On täysin selvää, että lähes 300 metrin korkuiset tuulivoimalat, jotka lisäksi rakennetaan harjualueen ylimmille kohdille, eivät täytä tätä erityistä kaavalle asetettua sisältövaatimusta. Kaavan mukaiset tuulivoimalat rikkovat maisemaa ja pilaavat ympäristön luontoarvoja.

MRL:n 39 § 8 kohdan mukaan rakentaminen edellyttää maiseman ja luonnonarvojen vaalimisen huomioonottamista. Tämä ei hyväksytyn kaavan osalta toteudu; maisema pilataan liian korkealla ja runsaalla rakentamisella.

Sopeutumiseen ympäristöön kuuluu myös tuulivoimalan tuottama melu.

Valittajan yrityksen virkistäytymiseen käytetyistä laavuista kaksi sijaitsee alueella, jossa melutaso ylittää 45 dB, joka on virkistysalueen melutason yläraja. Meluselvityksen mukaan melu asettuu näiden laavujen osalta välille 45 – 50 dB. Ääni ei siten sopeudu vakiintuneiden rakennelmien kohdalla ympäristöön.

Yksi laavuista sijaitsee alueella, jossa melutaso on meluselvityksen mukaan 40 – 45 dB.

Meluselvityksen mukaan virkistyskäyttöön yleisesti käytetyllä alueella melutaso on liian korkea.

Laavujen paikat on merkitty meluselvitykseen sisältyvään karttaliitteeseen rastilla.

Meluselvityksestä havaitaan, että tuulivoimaloiden melu on kohdassa R12 33,7 db ja kohdassa R14 34,6 dB. Nämä mittauskohdat sijaitsevat kuitenkin n. 1,5 kilometriä kauempana tuulivoimaloista kuin laavut.

d)

Valittaja on sitä mieltä, että kaavassa ei oteta riittävästi huomioon alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Sen lisäksi mitä b) kohdassa on todettu, estää laaja tuulivoima-alue kyseisen alueen käyttämisen Sonkajärven kunnan asukkaiden virkistykseen.

Alueella on vaarallista liikkua ja rakennustyöt tuhoavat vaalittavat luontoarvot kokonaisuudessaan siten, että alue muuttuu ei -toivotuksi virkistyskannalta.

Kaava ei tältä osin täytä MRL:n 39 § 9 kohdan vaatimuksia.

3. Vuorovaikutuksen puute

MRL:n 6 §:n mukaan kaavaa valmistellessa kaavan laatijan on oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden taikka yhteisöiden kanssa, joiden oloihin taikka etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

Kaavan laatija ei ole ottanut millään lailla yhteyttä kaavan laatimisen aikana valittajaan muutamia kirjeitä lukuun ottamatta. Kunta, kaavoittaja taikka hanketoimija eivät ole myöskään millään lailla reagoineet valittajan yhteydenottopyyntöihin kaavan laatimisen osalta.

Valittajalle ei ole annettu tosiasiassa minkäänlaista mahdollisuutta vaikuttaa kaavaan kaavan laatimisen yhteydessä maakäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla, vaikka kaavalla on selkeästi vaikutuksia hänen yrityksensä toimintaan eli hänen etuihinsa ja oloihinsa.

4. Valitusaika.

Pöytäkirja on julkaistu pöytäkirjan merkintöjen mukaan Sonkajärven kunnan internetsivuilla tarkastamisen ja allekirjoittamisen jälkeen 2.6.2025, joten valitus on tehty säädetyn 30 päivän valitusajan sisällä.

TODISTELU:

Kirjalliset todisteet:

1. Karttaliite AFRY

Pohjolan Voima Oy:n tilaama Honkamäki-Viidankankaan tuulivoimapuiston
meluselvitys 9.12.2024 sivu 13

Teema:

- Valittajan yrityksen rakentamien laavujen sijainti tuulivoima-alueella
- Äänitaso n. 1,5 kilometrin päässä laavuista tuulivoimaloista poispäin
- Valittajan poistettaviksi vaatimien tuulivoimaloiden sijainti

lisälmessa 26.6.2025

[REDACTED]

LAATI:

[REDACTED]

VT

lisälmä

Liitteet: Sonkajärven kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 37